Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. 1217.- Wilno, dnia 5 lutego 1935 r.-

Treść numeru:

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Henri de Chambon w sprawie paktu wschodniego .Radjo Kowieńskie /z 4.II.1935/:"Liet.Aidas" zamieścił artykuł Henri de Chambon w sprawie paktu wschodniego. Autor artykułu oświetla tę kwestję z francuskiego punktu widzenia, czyniąc zarzuty Niemcom i Polsce, które mając,zdaniem autora,inne cele, sprzeciwiają się temu paktowi.

Autor dochodzi do wniosku, że mimo oporu Niemiec i Polski pakt wschodni zostanie utworzony.

"Liet.Keleivis" o planach niemieckich .Radjo Kowieńskie /z 4.II.1935/:"L.Keleivis" pisze o koncernie kapitałów niemieckich, który po utracie kolonij szuka nowych ziem. Do ziem tych należą nietylko kraje bałtyckie,lecz również wielkie obszary Rosji i Ukrainy. Kraje bałtyckie są tylko drogą do Rosji. Niemcy, mając na celu wyparcie wpływów rosyjskich z nad Bałtyku porozumiały się z Polska i działają w tym kierunku, starając się wyprzeć wpływ rosyjski z nad Bałtyku i utorować sobie drogę poprzez Bałtyk do Piotrogrodu. Rosjanie, przewidując tę politykę niemiecką, postarali się sparaliżować plany niemieckie przez zbliżenie z Francją i wysunięcie projektu paktu wschodniego.-

Kronika.

Wizyta wodza armji łotewskiej w Kownie .Radjo Kowieńskie /z 4.II.1935/:4 lutego przybył do Kowna tytułem rewizyty wódz armji łotewskiej gen.Berkis. Oświadczył on przedstawicielowi "Liet.Aidasa", że celem jego przybycia jest utworzenie przyjaznych stosunków współpracy między obu armjami litewską i łotewską. Przewidywana jest wzajemna wymiana oficerów, którzy będąc odkomenderowani na czas dłuższy do danych armij, zapoznaliby się bliżej z ich życiem.-

Gen.Berkisowi towarzyszą naczelnik II oddziału Sztabu Głównego płk.Kikkuls i adjutant kpt.Osis. Jednocześnie przybył do Kowna litewski attaché wojskowy w krajach bałtyckich płk.Jakutis.-

Sprawa koncentracji wojsk niemieckich na pograniczu litewskiem .Elta /z 1.II.1935/:"Glasgow Herald" twierdzi w doniesieniu z Kowna, że w Berlinie nie zaprzeczają wiadomościom o koncentracji wojsk niemieckich na granicy z Litwą.

Zarządzenie to tłumaczone jest jednak zaniepokojeniem wśród mieszkańców Prus Wschodnich. Dziennik nadmienia, że, jak widać, chodzi Niemcom o presję na sąd litewski i litewską opinję publiczną w związku z procesem Neumanna i Sassa.-

Zmiany personalne w poselstwie niemieckiem .Prasa kowieńska z 29 stycznia /II.1935/:Naczelnik wydziału paszportowego poselstwa niemieckiego Binke został odwołany. Zamiast niego zamianowano urzędnika niemieckiego urzędu spraw zagranicznych Gerlicha.-

Sprawa obchodu niepodległości państw bałtyckich w szkołach .Prasa kowieńska /z 1.II.1935/:Minister Oświaty podpisał dn.31 stycznia rozporządzenie dla wszystkich szkół, nakazujące obchód w szkołach święta niepodległości Łotwy dn.18 listopada i dnia niepodległości Estonji 24 lutego. W pomienionych dniach nauczyciele będą mieli w szkołach wykłady o tych państwach.-

Odczyt Yczasa w Stokholmie .Prasa kowieńska z 31 stycznia /II.1935/:T-wo szwedzko-litewskie zaprosiło prezesa t-wa litewsko-szwedzkiego M.Yczasa do wygłoszenia dn.16 lutego w Stokholmie odczytu o stosunkach litewsko-szwedzkich.-

Konferencja towarzystw stosunków z zagranicą ."Liet.Žinios" Nr.26 /II.1935/:Z inicjatywy komisji współpracy intelektualnej odbyła się w Kownie konferencja towarzystw, utrzymujących stosunki z zagranicą.

W konferencji brały udział: T-wo Jedności Lit.-Łotewskiej, T-wa Lit.-Francuskie, Lit.-Szwedzkie, Lit.-Estońskie, Litewsko-Fińskie, Lit.-Ukraińskie, litewskie t-wo badania kultury narodów ZSRR, litewski Czerwony Krzyż, litewski związek organizacyj opieki nad kobietami i dziećmi, litewski klub, oddział związku Paneuropy, związek skautów litewskich, lit. związek kobiet z wyższem wykształceniem, Rada kobiet litewskich,t-wo popierania Litwinów zagranicą, litewskie centrum pedagogiczne, przedstawicielstwo studenckie, litewski związek dziennikarzy.

Dłuższe przemówienie wygłosił minister S.Zagr. Lozoraitis. Zaznaczył on, że chmury, które przesłaniają obecnie europejski widnokrąg, można roproszyć jedynie przez wysiłki dobrej woli wszystkich narodów w kierunku wzajemnego poznania wspólnych interesów duchowych i materjalnych. Te wysiłki należy podejmować w przeświadczeniu, że niema narodów cywilizowanych, które z przyrodzenia można byłoby zaliczyć do pierwszorzędnych lub drugorzędnych.

Litwa kroczy drogami międzynarodowej współpracy. Akcja rządu w dziedzinie stosunków z zagranicą rozwija się równolegle z odpowiednią akcją społeczeństwa.

Ksenofobja obca jest narodowi litewskiemu. Naród Litewski zaznał w swej wielkiej historji niemało gorzkich doświadczeń. Mimo to Litwini chcą współpracować z innemi narodami, poznać je i zostać przez nie poznani. Obca okupacja nie spaczyła ducha litewskiego. Litwini są narodem wolnym nietylko nazewnątrz,lecz również wewnątrz.

Jest przeto zrozumiałe, że społeczeństwo litewskie bierze aktywny udział w rozwoju stosunków z zagranicą. Najlepszym dowodem tego zainteresowania jest właśnie konferencja towarzystw, utrzymujących stosunki z zagranicą.

Prof.Römer w swem przemówieniu zaznaczył, iż liczebność organizacyj biorących udział w dzisiejszej konferencji świadczy o chęci Narodu Litewskiego współpracy z zagranicą.

Burmistrz Merkis, prezes T-wa Jedności Lit.-Łotewskiej podkreślił znaczenie przyjaźni obu narodów i konieczność nawiązania ściślejszych stosunków ekonomicznych. Należy dążyć do związku gospodarczego między Litwą, Łotwą i Estonją.

Uchwalono zwoływać konferencje co roku, opracować projekt funduszu dla współpracy z zagranicą i tworzyć t-wa przyjaciół Litwy zagranicą.-

W y s t ę p p . B a n d r o w s k i e j - T u r s k i e j w u j ę c i u "S e k m a d i e n i s a" ."Sekmadienis" Nr.5 /II.35/ zamieszcza p.t."Bandrowska-Turska nie dotrzymała słowa" wzmiankę następującą:"O istotnie nietaktownym postępku występującej w Kownie śpiewaczki polskiej p.Bandrowskiej-Turskiej świadczą okoliczności następujące: W umowie zaznaczono zgóry, że śpiewaczka nie powinna śpiewać w języku polskim. Ponadto przed wyjściem śpiewaczki na scenę przypomniano jej, by nie śpiewała po polsku. Mimo wszystkich tych ostrzeżeń Bandrowska-Turska zaśpiewała we własnym języku".

U d e k o r o w a n i a W ł o c h ó w o r d e r a m i l i t e w s k i e m i ."Liet.Aidas" Nr.27 /II.1935/:26 stycznia poseł litewski w Rzymie Czarnecki udekorował orderem Giedymina I stopnia włoskiego wiceministra S.Zagr. Suwicha, barona Aloisi i hr.Ciano.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

S p r a w a ś w i a t o w e g o k o n g r e s u L i t w i n ó w. Radjo Kowieńskie /z 4.II.1935/:2 lutego odbyło się w Kownie zebranie t-wa popierania Litwinów zagranicą. Uchwalono zwołać kongres światowy Litwinów w Kownie jesienią 1935 r. Do zarządu weszli: adw.Skipitis, K.Śleżewicz, burmistrz kowieński Merkis, redaktor "Trimitasa" Kalnenas, Daudzvardas, M.Biržyszka i Simonaitis.-

K o n f e r e n c j a k u p c ó w i p r z e m y s ł o w c ó w l i t e w s k i c h .Radjo Kowieńskie /z 4.II.1935/:2 lutego odbyła się w Kownie konferencja kupców i przemysłowców litewskich z udziałem przedstawicieli 80 oddziałów. Jak się wyjaśniło z komunikatów,w 1934 r. powstało 16 nowych oddziałów związku.-

O b c o k r a j o w c y n a L i t w i e .Radjo Kowieńskie /z 4.II.1935/:1 lutego na Litwie zamieszkiwało 11.226 obcokrajowców, w tej liczbie 5.446 bez obywatelstwa, 1.019 optantów niemieckich,66 obywateli polskich. Resztę stanowili obywatele innych krajów.

Z g o n s z e f a w e t e r y n a r j i w o j s k o w e j.Radjo Kowieńskie /z 4.II.1935/:4 lutego zmarł szef wojskowej weterynarji litewskiej płk.Kvedaras.-

S p r a w a s k a r g i z w i ą z k ó w z a w o d o w y c h . "Sekmadienis" Nr.5 /II.1935/:W tych dniach kowieński Sąd Okręgowy odrzucił skargę związków zawodowych przeciwko organom administracyjnym, które zamknęły te związki.-